

Ministerstwa Poczt i Telegrafów

№ 34.

WARSZAWA, DNIA 29 PAŹDZIERNIKA 1927.

ROK IX.

T R E Ś Ć : *Ustawy i rozporządzenia.*

107. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 sierpnia 1927 r. o odpowiedzialności Skarbu Państwa za przesyłki pocztowe, telegramy i rozmowy telefoniczne w obrocie wewnętrznym.
108. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 21 października 1927 r. o częściowej zmianie taryfy pocztowej w obrocie między Polską a W. M. Gdańskiem.

Zarządzenia.

109. Przepisy o przyjmowaniu i wymianie uszkodzonych oraz zatrzymywaniu fałszywych znaków pieniężnych, walorów państwowych i innych państwowych znaków wartościowych, zatwierdzone uchwałą Rady Ministrów z dn. 17 czerwca 1927 r.
110. Odpowiedzialność za paczki w obrocie zagranicznym.
111. Konferencja Waszyngtońska.

Okólniki.

121. Do wszystkich funkcjonariuszy służby pocztowo-telegraficznej.—Wykaz zakazanych czasopism.—Obliczanie wyrazów w telegramach przekazowych.

*
11c

Ustawy i rozporządzenia.

107.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 26 sierpnia 1927 r.

o odpowiedzialności Skarbu Państwa za przesyłki pocztowe, telegramy i rozmowy telefoniczne w obrocie wewnętrznym *).

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Skarb Państwa odpowiada za przesyłki pocztowe przyjęte do przewozu za pokwitowaniem poczty oraz za telegramy, nadane w sposób przepisany, jako też rozmowy telefoniczne, w granicach i pod warunkami określonymi niniejszem rozporządzeniem.

*) Ogłoszone w Dz. Ust. R. P. Nr. 78 z dn. 8.IX. r. b.

W razie wojny lub rozruchów może Rada Ministrów na pewien czas uchylić albo ograniczyć odpowiedzialność Skarbu Państwa za przesyłki pocztowe na całym obszarze Państwa lub na jego części.

Art. 2. W szczególności Skarb Państwa odpowiada:

1) za polecone przesyłki listowe — w razie zaginięcia tych przesyłek;

2) za listy z podaną wartością, paczki z podaną wartością, paczki bez podanej wartości, bagaże podróżnych, korzystających z przewozu pocztowymi środkami komunikacyjnymi — w razie zaginięcia tych przesyłek lub w razie ubytku albo uszkodzenia zawartości tych przesyłek;

3) za kwoty, przesłane przekazami pocztowymi i telegraficznymi, oraz za wpłaty lub wypłaty na rachunek Pocztowej Kasy Oszczędności;

4) za kwoty, przyjęte tytułem pobrania;

5) za kwoty, przyjęte tytułem zlecenia;

6) za telegramy i rozmowy telefoniczne.

Odpowiedzialność Skarbu Państwa za inne przedmioty, które w przyszłości będą dopuszczone do transportu pocztowego na podstawie art. 6 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), określi rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów.

Art. 3. Za zaginioną poleconą przesyłkę listową wypłaca się bez względu na jej istotną wartość odszkodowanie, równające się 50-ciokrotnej należności za polecenie.

Art. 4. W razie zaginięcia listów wartościowych lub paczek z podaną wartością wypłaca się tytułem odszkodowania zwyczajną wartość, jaką zaginione przedmioty miały w czasie i miejscu nadania, a w razie ich ubytku lub uszkodzenia, kwotę równającą się rzeczywiście poniesionej szkodzi, obliczonej według tej zwyczajnej wartości.

Za zaginione papiery wartościowe, opiewające na okaziciela, wypłaca się najwyżej wartość, jaką miały w handlu (wartość giełdową) w dniu przyjęcia do przewozu, i tylko pod warunkiem, że wszelkie prawa z papieru na okaziciela przeniesione zostaną w sposób wymagany ustawą na Skarb Państwa, a zarazem, że przez dostarczenie potrzebnych danych (podanie znamion, wręczenie dowodów i t. p.) zostanie Skarbowi Państwa umożliwione wdrożenie postępowania celem ich unieważnienia. Wartość handlową (giełdową) zaginionego papieru wartościowego ma udowodnić uprawniony do żądania odszkodowania.

Przy innych papierach wartościowych i przy dokumentach innego rodzaju (książeczki wkładkowe, weksle, skrypty dłużne i t. p.) zwraca się tylko koszty, które trzeba było ponieść dla uzyskania nowego egzemplarza lub dla usunięcia przeszkód, które powstały przy ściągnięciu pretensji z powodu braku dotyczącego papieru lub dokumentu. Jeżeli uzyskanie nowego egzemplarza jest bez winy ze strony uprawnionego do odszkodowania niemożliwe, wynagradza się szkodę rzeczywiście poniesioną.

We wszystkich powyższych wypadkach odszkodowanie nie może być wyższe, jak wartość, podana przez nadawcę na przesyłce.

Art. 5. Za zaginione paczki bez podanej wartości wypłaca się tytułem odszkodowania zwyczajną wartość, jaką zaginione przedmioty miały w czasie i w miejscu nadania, a w razie ich ubytku lub uszkodzenia kwotę, równającą się rzeczywiście poniesionej szkodzi, obliczonej według tej

zwyczajnej wartości. Odszkodowanie jednak za zaginięcie, ubytek lub uszkodzenie nie może być wyższe, jak iloczyn pięciokrotnej najniższej taryfowej opłaty od wagi paczki jednokilogramowej i wagi paczki brutto, wyrażonej w kilogramach. Część kilograma przyjmuje się za cały kilogram.

Art. 6. Za nadane prawidłowo bagaże pasażerów, korzystających z przewozu pocztowymi środkami komunikacyjnymi, odpowiada Skarb Państwa jak za paczki pocztowe (art. 4 i 5).

Art. 7. Przy przekazach pocztowych i telegraficznych oraz wpłatach na rachunek Pocztovej Kasy Oszczędności odpowiada Skarb Państwa za kwoty wpłacone, przy wypłatach zaś na rachunek Pocztovej Kasy Oszczędności za prawidłowość tych wypłat.

Art. 8. Przy przesyłkach pocztowych za pobraniem Skarb Państwa odpowiada:

1) za samą przesyłkę tak, jak za przesyłkę tego samego rodzaju bez pobrania;

2) w wypadku, gdy przesyłkę wydano odbiorcy bez ściągnięcia kwoty pobrania, za szkodę rzeczywistą, najwyżej jednak do wysokości pobrania, obciążającego przesyłkę, i z tem zastrzeżeniem, że nadawca odstąpi Skarbowi Państwa swoje roszczenia do odbiorcy w wysokości kwoty wypłaconego odszkodowania; postanowienia te stosuje się także wówczas, gdy tytułem pobrania ściągnięto od odbiorcy kwotę niższą od pobrania, obciążającego przesyłkę;

3) za kwotę, ściągniętą tytułem pobrania, jak przy przekazach pocztowych (art. 7).

Art. 9. Przy zleceniach pocztowych Skarb Państwa odpowiada:

a) za zaginiony list zleceniowy bez względu na wysokość kwoty zlecenia tak, jak za poleconą przesyłkę listową, przyczem za list zleceniowy uważa się także list, w którym urząd pocztowy dosyła dokument wierzytelnościowy odbiorcy lub zwraca go nadawcy;

b) za zaginioną poleconą kartkę zleceniową bez względu na wysokość kwoty zlecenia tak, jak za poleconą przesyłkę listową;

c) w razie zagubienia dokumentu wierzytelnościowego, stanowiącego załącznik listu zleceniowego, w urzędzie pocztowym, który miał wykonać zlecenie, — za rzeczywistą stratę, najwyżej jednak do wysokości odszkodowania za poleconą przesyłkę listową;

d) jeżeli dokument wierzytelnościowy listu zleceniowego względnie odcinek kartki zleceniowej wydano dłużnikowi bez ściągnięcia kwoty zleceniowej — za rzeczywistą stratę, najwyżej jednak do wysokości kwoty zleceniowej pod warunkiem, że nadawca odstąpi Skarbowi Państwa swoje roszczenia do dłużnika w wysokości kwoty wypłaconego odszkodowania; powyższe postanowienia stosuje się także wówczas, gdy tytułem zlecenia ściągnięto kwotę niższą od kwoty podanej w wykazie zleceniowym względnie na kartce zleceniowej;

e) za kwoty, ściągnięte tytułem zlecenia, — jak za przekazy pocztowe (art. 7); nadto:

f) przy zleceniach, zawierających weksle, przeznaczone do protestu przez urzędy pocztowe, o ile nie zachodzą wypadki, przewidziane w punktach a), c), d) i e), — za szkody spowodowane przez niewykonanie

lub nieprawidłowe wykonanie protestu weksla, jednak najwyżej do wysokości kwoty zlecenia i pod warunkiem, że nadawca odstąpi Skarbowi Państwa swoje roszczenia do dłużnika w wysokości wypłaconego odszkodowania.

Skarb Państwa nie odpowiada za następstwa, wynikające przez za-protestowanie przesłanego w liście zleceniowym weksla, nie odpowiadającego wymaganiom prawa wekslowego.

Art. 10. Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności:

1) za przesyłki, zawierające przedmioty, wyłączone od przewozu pocztą;

2) za przesyłki, zawierające przedmioty warunkowo dozwolone do przewozu pocztą, jeżeli nadawca przemilczy właściwą lub poda fałszywą zawartość przesyłki albo przy nadaniu wprowadzi w błąd pocztę w inny sposób;

3) za przesyłki, doręczone przy zachowaniu postanowień ordynacji pocztowej;

4) za przesyłki, doręczone niewłaściwie wskutek mylnego adresu;

5) za listy wartościowe lub paczki z podaną wartością, których wartość została w celach oszukańczych podana fałszywie w kwocie wyższej, aniżeli wartość rzeczywista;

6) za paczki, przyjęte do przewozu na odpowiedzialność nadawcy;

7) za zaginięcie przesyłek oraz ubytek lub uszkodzenie ich zawartości spowodowane:

a) przez siłę wyższą;

b) wskutek niezastosowania się nadawcy względnie odbiorcy do postanowień, określających warunki nadania względnie odbioru;

c) wskutek naturalnej właściwości przesyłanego przedmiotu; jeżeli szkoda mogła powstać wskutek naturalnej właściwości przedmiotu albo niedostatecznego opakowania lub zamknięcia, zachodzi domniemanie, że szkoda powstała z tych właśnie przyczyn;

8) za pieniądze, włożone do przesyłek pocztowych, a niedeklarowane;

9) za utracony zysk i za pośrednie szkody, wynikłe wskutek zaginięcia przesyłek, ubytku lub uszkodzenia ich zawartości i za wszelkie szkody, spowodowane opóźnieniem wysłania, przewozu lub doręczenia przesyłek pocztowych;

10) jeżeli przy wydaniu listu wartościowego lub paczki opakowanie i zamknięcie tych przesyłek na zewnątrz były nienaruszone, a waga zgodna z wagą przy nadaniu albo jeżeli odbiorca przyjął je bez zastrzeżeń.

Art. 11. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za telegramy ogranicza się do zwrotu pobranej za telegram opłaty lub części tej opłaty przy zachowaniu norm, określonych w ordynacji telegraficznej.

Analogiczna zasada obowiązuje w odniesieniu do służby telefonicznej przy zachowaniu norm, określonych w ordynacji telefonicznej.

Art. 12. Prawo do odszkodowania przysługuje nadawcy przesyłki pocztowej. Prawo to przechodzi na odbiorcę w wypadku, gdy przesyłkę pocztową z uszkodzoną lub brakującą zawartością przyjmie i odbiór danej przesyłki pokwituje z zastrzeżeniem żądania odszkodowania.

Za nadawcę przekazów pobraniowych lub zleceniowych uważa się nadawcę przesyłki, obciążonej pobraniem lub zleceniem.

Art. 13. Roszczenie o odszkodowanie za przesyłki pocztowe musi być wniesione na poczcie w okresie 6 miesięcy przez osobę, mającą prawo do odszkodowania, na druku pocztowym, używanym do reklamacji przesyłek, lub w osobnem piśmie. Okres 6 miesięcy rozpoczyna się od dnia następnego po nadaniu przesyłki. Roszczenie gaśnie przez sam upływ powyższego okresu.

Terminy do zgłoszenia roszczenia o zwrot opłat telegraficznych i telefonicznych określa ordynacja telegraficzna i telefoniczna.

Art. 14. Prawo żądania zwrotu pieniędzy znalezionych w niedoręczalnych przesyłkach pocztowych, niedoręczalnych kwot przekazowych tudzież wypłaty kwot, uzyskanych za sprzedane przedmioty, zawarte w przesyłkach pocztowych, ulega przedawnieniu po upływie trzech lat, licząc od dnia następującego po dniu nadania przesyłki.

Sumy przedawnione przepadają na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 15. Do załatwiania imieniem Skarbu Państwa roszczeń o odszkodowanie powołane są dyrekcje poczt i telegrafów.

Odszkodowanie wypłaca się uprawnionemu po stwierdzeniu odpowiedzialności Skarbu Państwa i ustaleniu wysokości odszkodowania.

O ile dyrekcja poczt i telegrafów nie uwzględni w całości lub tylko częściowo uwzględni roszczenie o odszkodowanie, służy poszkodowanemu prawo dochodzenia roszczenia na drodze prawa — w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia ođnośnej decyzji dyrekcji poczt i telegrafów.

Art. 16. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Poczt i Telegrafów.

Art. 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej. Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 29 sierpnia 1919 r. w przedmiocie odpowiedzialności zarządu pocztowego za krajowe przesyłki pocztowe i telegramy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 441), ustępy trzeci, czwarty i piąty art. 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) oraz wszelkie inne przepisy sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Prezydent Rzeczypospolitej: (—) **I. Mościcki.**

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: (—) **J. Piłsudski.**

Minister: (—) **K. Bartel.**

Minister Spraw Wewnętrznych: (—) **Sławoj Składkowski.**

Minister Spraw Zagranicznych: (—) **August Zaleski.**

Minister Skarbu: (—) **G. Czechowicz.**

Minister Sprawiedliwości: (—) **A. Meysztowicz.**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: (—) **Dr. Dobrucki.**

Minister Rolnictwa: (—) **K. Niezabytowski.**

Minister Przemysłu i Handlu: (—) **E. Kwiatkowski.**

Minister Komunikacji: (—) **Romocki.**

Minister Robót Publicznych: (—) **Moraczewski.**

Minister Pracy i Opieki Społecznej: (—) **Dr. Jurkiewicz.**

Minister Reform Rolnych: (—) **Witold Staniewicz.**

Minister Poczt i Telegrafów: (—) **Bogusław Miedziński.**

108.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZTY I TELEGRAFÓW

z dnia 21 października 1927 r.

o częściowej zmianie taryfy paczkowej w obrocie między Polską,
a W. M. Gdańskiem.

Na mocy art. 17 z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) oraz art. 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia Urzędu Ministra Poczty i Telegrafów (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 26) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustęp a) w § 6 rozporządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 27 lipca 1922 r. o zaprowadzeniu wzajemnej wymiany paczek pocztowych między Polską, a W. M. Gdańskiem (Dz. U. M. i T. Nr. 32 z 1922 r., poz. 78) w brzmieniu § 2 rozporządzenia z dnia 3 listopada 1923 r. (Dz. U. M. P. i T. Nr. 49 z 1923 r., poz. 222) traci ważność z dniem 31 października 1927 r.

§ 2. Na jego miejsce wprowadza się od 1 listopada 1927 r. niżej podane opłaty:

Za paczkę	do 1 kg. wagi	60 centymów w złocie
" "	ponad 1 " 5 " "	120 " "
" "	" 5 " 10 " "	180 " "
" "	" 10 " 15 " "	300 " "
" "	" 15 " 20 " "	380 " "

Za paczki ochronne powyższe opłaty są o 50% wyższe. Niezależnie od opłat od wagi za każdą paczkę ekspresową pobiera się po 80 centymów i te w całości przypadają na rzecz zarządu miejsca przeznaczenia.

Za Ministra:

(—) Dobrowolski, Podsekretarz Stanu.

—o—

Zarządzenia.

109.

P R Z E P I S Y

o przyjmowaniu i wymianie uszkodzonych oraz zatrzymywaniu fałszywych znaków pieniężnych, walerów państwowych i innych państwowych znaków wartościowych, zatwierdzone uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1927 roku *).

§ 1.

Wszystkie kasy państwowe i Bank Polski przyjmują przy wpłatach bez żadnych ograniczeń i potrąceniu uszkodzone bilety bankowe, państwowe i dawkowe, które posiadają:

*) Ogłoszone w Monitorze Polskim z dn. 24/IX r. b. Nr. 210, poz. 560.

a) nie mniej niż dwie trzecie powierzchni biletu,

b) serię i numer oraz podpisy w całości.

Zatarcie poszczególnych cyfr numeracji, powstałe wskutek normalnego zużycia w obiegu, nie może być powodem odmowy przyjęcia biletu.

Bilet sklejony może się składać tylko z części należących do tego samego biletu.

Uszkodzone bilety bankowe, państwowe i zdawkowe odpowiadające warunkom, przewidzianym w ustępach poprzednich, będą wymieniane bez żadnych ograniczeń i potrąceń przez Centralną Kasę Państwową, wszystkie kasy skarbowe i Bank Polski.

§ 2.

Uszkodzone bilety bankowe, państwowe i zdawkowe nie odpowiadające warunkom, przewidzianym, w § 1, o ile nie wzbudzają podejrzenia co do oszukańczych z nimi manipulacji, wymieniane będą przez Centralną Kasę Państwową, kasy skarbowe i Bank Polski bez żadnych ograniczeń i potrąceń, o ile odpowiadają specjalnym przepisom, wydawanym przez instytucje emitujące dla każdej poszczególniej emisji i wartości.

Bilety bankowe, państwowe i zdawkowe, dziurkowane przez Bank Polski, Centralną Kasę Państwową i kasy skarbowe przy wycofywaniu ich z obiegu, wymienianie nie podlegają.

§ 3.

Bilety bankowe, państwowe i zdawkowe, nie odpowiadające przepisom wydanym na podstawie § 2 przez instytucje emitujące, mogą być wymieniane tylko na skutek każdorazowego postanowienia Dyrekcji Banku Polskiego, ilekroć poszkodowany usprawiedliwi, że uszkodzenie nastąpiło z przyczyny, która nie może mu być poczytaną za winę.

Wymiana skuteczniejsza będzie za potrąceniem kosztów porta, korespondencji i druku biletu.

§ 4.

Przyjmowanie do wymiany lub spłaty uszkodzonych walorów państwowych, jak obligacje pożyczek państwowych, bony, bilety skarbowe oraz inne państwowe papiery wartościowe, uskutecznia się we właściwych dla danego waloru instytucjach bez żadnych ograniczeń i potrąceń, o ile posiadają:

a) nie mniej niż $\frac{3}{4}$ powierzchni papieru,

b) serię i numer oraz co najmniej jeden podpis w całości.

Papier sklejonego waloru składać się może tylko z części, należących do tego samego egzemplarza.

Kupony od obligacji winny całkowicie odpowiadać przepisom powyższym, a nadto oprócz numeru emisyjnego posiadać winny numer bieżący kuponu, bądź datę płatności.

§ 5.

Obligacje pożyczek państwowych, jakoteż kupony od nich oraz inne walory państwowe, nie odpowiadające warunkom § 4, a uszkodzone przez pożar, powódź i inne nadzwyczajne wypadki mogą być wymieniane tylko

na skutek każdorazowej decyzji Ministra Skarbu po udowodnieniu przez petenta przyczyny uszkodzenia.

Wymiana uskuteczniwana będzie za potrąceniem kosztów porta, korespondencji i druku waloru.

§ 6.

Niezależnie od postanowień §§ 4 i 5 walory państwowe ulegają amortyzacji według obowiązujących przepisów, o ile im to prawo wyraźnie nie zostało odjęte.

§ 7.

Uszkodzone banderole podatkowe mogą być wymieniane, o ile są przedstawiane w arkuszach, i tylko na zasadach, przewidzianych w § 5.

Banderole, pocięte na pojedyncze opaski, wymianie nie podlegają.

Wymiana uszkodzonych znaków opłaty stemplowej, statystycznej, pocztowej i innych uskutecznia się na mocy specjalnych przepisów.

§ 8.

Przy wpłatach uskutecznianych do kas państwowych obiegową monetą metalową, oraz przy wymianie monet, które utraciły wskutek normalnego użycia w obiegu część swej wagi, obowiązuje przepis art. 13 załącznika do rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20.I. 1924 r. w przedmiocie tekstu rozporządzenia o systemie monetarnym (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 401).

§ 9.

Monety autentyczne z brakami mennicznymi, a więc mające rysunek niewyraźny, nieprawidłowy, lub pęknięte i t. p., podlegają wymianie przez Centralną Kasę Państwową, kasy skarbowe i oddziały Banku Polskiego bez żadnych potrąceń.

§ 10.

Wymiana monet uszkodzonych należy do Mennicy Państwowej.

W razie przedstawienia w jakiegokolwiek kasie państwowej lub Banku Polskim uszkodzonej obiegowej monety metalowej, monetę taką należy zatrzymać za potwierdzeniem odbioru i przesłać ją Mennicy Państwowej.

Mennica Państwowa w razie stwierdzenia przez nią przypadkowego uszkodzenia monety tę wymienia posiadaczowi, w razie zaś stwierdzenia rozmyślnego uszkodzenia monetę kasuje i zwraca ją temuż.

Uszkodzone monety złote i srebrne mogą być na życzenie okaziciela nabywane przez oddziały Banku Polskiego jako kruszec na wagę.

Bank Polski skupione w ten sposób monety przesyła Mennicy Państwowej do demonetyzacji.

§ 11.

I. W razie zgłoszenia w jakiegokolwiek kasie państwowej, samorządowej lub instytucji kredytowej biletu bankowego, państwowego lub zdawkowego, waloru lub innego państwowego znaku wartościowego sfałszowanego, podrobionego, dziurkowanego (§ 2) lub budzącego wątpliwość co do autentyczności względnie pochodzenia, należy przedstawiony znak wartościowy zatrzymać i o zatrzymaniu sporządzić w 4 egzemplarzach protokół.

Protokół winien zawierać:

- a) opis okoliczności zatrzymania podejrzanego znaku wartościowego,
- b) imię, nazwisko i zawód okaziciela, miejsce jego zamieszkania, datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców,
- c) opis zatrzymanego znaku wartościowego (wartość odcinka, data emisji, serja, numer i inne cechy szczególne),
- d) oświadczenie osoby, u której znak wartościowy zatrzymano co do źródła, z którego znak ten otrzymała,
- e) podpis zatrzymującego oraz podpis lub odcisk palca okaziciela znaku wartościowego.

Jeden egzemplarz protokołu pozostaje u kwestionującego (w urzędzie) drugi otrzymuje zainteresowany, trzeci i czwarty wraz z zatrzymanym znakiem wartościowym odsyła się bezzwłocznie jako posyłkę pośpieszną do Państwowych Zakładów Graficznych w Warszawie dla dokonania ekspertyzy.

Jeżeli na okaziciela pada podejrzenie fałszowania względnie roztęplenia puszczenia w obieg fałszyków, należy wezwać policję, która ustali tożsamość osoby i postępuje w myśl właściwych przepisów.

II. Po dokonaniu ekspertyzy nie później jak w ciągu 48 godzin, licząc od chwili otrzymania zakwestionowanego znaku wartościowego, Państwowe Zakłady Graficzne w razie stwierdzenia:

a) fałszerstwa lub podrobienia — przesyłają trzeci egzemplarz protokołu łącznie z orzeczeniem wstępnym do Komendy Głównej Policji Państwowej do ewidencji i rejestracji, czwarty egzemplarz protokołu wraz z orzeczeniem i fałszykiem — do prokuratora przy sądzie okręgowym miejsca zatrzymania fałszyku,

b) autentyczności — przesyłają znak wartościowy wraz z orzeczeniem instytucji kwestionującej, która zwraca go bezzwłocznie okazicielowi za pokwitowaniem.

§ 12.

Państwowe Zakłady Graficzne w razie stwierdzenia nowego typu fałszyku biletu państwowego, zdawkowego lub bankowego sporządzają jego opis, który podają do wiadomości Ministerstwa Skarbu i Banku Polskiego.

O pojawieniu się w obiegu nowego typu fałszyku biletu bankowego wydaje komunikat prasowy Bank Polski, biletu zaś państwowego i zdawkowego — Ministerstwo Skarbu.

Równocześnie treść komunikatu prasowego z uwzględnieniem szczególnych cech rozpoznawczych winna być przez Ministerstwo Skarbu względnie Bank Polski podana do wiadomości wszystkim władzom centralnym, które obowiązane są zawiadomić podległe im organy.

§ 13.

W razie przedstawienia w jakiejkolwiek kasie państwowej samorządowej lub instytucji kredytowej obiegowej monety metalowej fałszywej lub wzbudzającej wątpliwość co do autentyczności, należy zastosować sposób postępowania, jak w § 11 ust. I, z tą zmianą, że zatrzymaną monetę przesyła się bezzwłocznie dla zbadania do Mennicy Państwowej w Warszawie.

Mennica Państwowa postępuje zgodnie z § 11 ust. II, a w razie potrzeby zawiadamia bezzwłocznie o tem Ministerstwo Skarbu.

§ 14.

Dla zakwestjonowanych znaków pieniężnych i walorów państw obcych ustala się tryb postępowania, przewidziany w §§ 11, 12 i 13.

§ 15.

Co do autentyczności, względnie podrobienia lub sfałszowania walorów krajowych i zagranicznych Państwowe Zakłady Graficzne, zaś co do monet Mennica Państwowa — są obowiązane na żądanie sądów, prokuratorów i władz bezpieczeństwa dokonywać ekspertyz i wydawać orzeczenia.

Co do autentyczności względnie podrobienia lub sfałszowania walorów zagranicznych władze wyżej wymienione mogą zwracać się o dokonanie ekspertyzy i wydanie orzeczenia także do instytucji zagranicznych, emitujących dane walory. Żądania takie należy kierować za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości, o ile umowy międzynarodowe nie zawierają odmiennych przepisów.

§ 16.

Władze sądowe przesyłają po umorzeniu lub prawomocnem ukończeniu spraw o podrabianie lub fałszowanie biletów bankowych, państwowych i zdawkowych, papierów i znaków wartościowych (§ 7 ustęp ostatni) falsyfikaty oraz inne dowody rzeczowe, służące bezpośrednio do podrabiania lub fałszowania (np. prasa, kamień litograficzny i t. p.) do Państwowych Zakładów Graficznych. Falsyfikaty przechowuje się w Państwowych Zakładach Graficznych conajmniej jeden rok, poczem ulegają komisyjnemu zniszczeniu z wyjątkiem tych, które jako charakterystyczne odmiany falsyfikatu, winny być zatrzymane w specjalnie w tym celu prowadzonych albumach.

Falsyfikaty monet, będące dowodami rzeczowymi w prawach o podrabianie monet lub fałszowanie władze sądowe przesyłają po umorzeniu lub prawomocnem ukończeniu tych spraw do Mennicy Państwowej w Warszawie.

Jeżeli w sprawie o podrabianie lub sfałszowanie walorów zagranicznych jest więcej, niż jeden identyczny egzemplarz falsyfikatu tego samego waloru, jako dowód rzeczowy, natenczas po umorzeniu lub prawomocnem ukończeniu sprawy władze sądowe przesyłają drugi egzemplarz waloru instytucji zagranicznej, dokonującej ekspertyzy, na jej żądanie.

§ 17.

Przepisy niniejsze wchodzi w życie na obszarze całego Państwa z dniem 1 października 1927 r.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszelkie dotychczas w tym przedmiocie obowiązujące przepisy.

Prezes Rady Ministrów: (—) J. Piłsudski.

Minister Skarbu: (—) G. Czechowicz.

Powyższe przepisy podaje się urzędom i agencjom pocztowym do wiadomości i zastosowania się, przyczem zwraca się uwagę, że funkcjonariusze nieprzestrzegający postanowień tych przepisów względnie przyjmujący przy wpłatach fałszyfikaty znaków pieniężnych i wartościowych bez zastosowania postanowień zawartych w § 11 przepisów będą pociągani do odpowiedzialności materialnej za szkody, wynikłe z tego powodu dla Skarbu Państwa, a w razie stwierdzenia dowodów lekkomyślnego postępowania lub złej woli — do odpowiedzialności dyscyplinarnej względnie sądowej.

Wszelkie dotychczas w tej sprawie wydane zarządzenia, sprzeczne z niniejszem — tracą moc obowiązującą.

Nr. 8020/IV z dn. 30 września 1927 r.

— o —

110.

Odpowiedzialność za paczki w obrocie zagranicznym.

W obrocie zagranicznym odszkodowanie za zaginione paczki oraz za ubytek lub uszkodzenie ich zawartości, poza wyjątkami podanemi poniżej, nie może przekraczać:

a) przy paczkach zwykłych:

	do	1 kg.	wagi	.	.	.	10 franków złotych
ponad	1	do	5 kg.	"	.	.	25 " "
"	5	"	10 "	"	.	.	40 " "
"	10	"	15 "	"	.	.	55 " "
"	15	"	20 "	"	.	.	70 " "

b) przy paczkach z podaną wartością — kwoty podanej przez nadawcę w walucie kraju nadania.

Odszkodowanie za paczki bez podanej wartości w obrocie z W. M. Gdańskiem nie może przekraczać — 2 franków złotych za każdy kilogram lub jego część; w obrocie ze Związkiem Socjalistycznych Republik Rad — 1 franka złotego za każdy kilogram lub jego część.

Frank złoty oblicza się według równowartości złotego polskiego do franka złotego, obowiązującej w dniu zarządzenia odszkodowania dla pobierania opłat w zagranicznym obrocie paczkowym.

W obrocie z wyspami Bermudy oraz z Rodezją południową przyjmuje się odpowiedzialność tylko za paczki z podaną wartością, zaś w obrocie z Australją i Nową Zelandją tylko za paczki z podaną wartością, o ile nie zawierają przedmiotów łamliwych lub podlegających zepsuciu.

Za paczki do następujących krajów: Afryka (Unja południowa), Ameryka (Stany Zjedn.), Kanada, Meksyk, Papua, Rodezja północna, Św. Piotr i Miquelon, Transjordanja nie przyjmuje się żadnej odpowiedzialności.

Jeżeli paczka z Polski do kraju, w obrocie, z którym nie przyjmuje się odpowiedzialności, zaginie w Polsce oraz, gdy ubytek lub uszkodzenie zawartości nastąpi w Polsce, może Zarząd pocztowy, w wypadkach ujawnienia winnego, przyznać odszkodowanie według zasad, obowiązujących w obrocie krajowym.

W obrocie z Austrią, Czechosłowacją, Rumunją i Węgrami zamiast dotychczasowej stawki (2 franki za każdy kilogram) stosowane będą od dnia 1 listopada 1927 r. stawki normalne, a to również w wypadkach, pozostających w zawieszeniu, a odnoszących się do paczek, nadanych przed wspomnianym terminem.

Nr. 8438/VI z dn. 10 października 1927 r.

111.

Konferencja Waszyngtońska.

Z okazji odbywającego się w Waszyngtonie Międzynarodowego Kongresu Radiotelegraficznego, telegramy do delegatów poszczególnych państw na Kongres wolne są od uiszczania opłat. Telegramy te winny być oznaczone w nagłówku słowem: „conference”.

Nr. 3845/X z dn. 20 października 1927 r.

Okólniki.

Do wszystkich funkcjonariuszy służby pocztowo - telegraficznej.

W miesiącu wrześniu r. b. zdarzył się wypadek dużego pożaru w jednym z miasteczek Województwa Lubelskiego, który trwał około 6-ciu godzin.

Z powodu tego pożaru zachodziła potrzeba szybkiego komunikowania się w drodze telefonicznej ze starostwem, z posterunkami policyjnymi oraz ze strażami pożarnymi w sąsiednich miejscowościach.

Połączeń tych jednak nie uzyskano wskutek zlekceważenia zaszłego wypadku przez kierownika miejscowego urzędu, który, zamiast skutecznie żądane połączenia, przystąpił do wyłączania centrali telefonicznej, motywując to potrzebą ratowania mienia pocztowego, jakkolwiek pożar wybuchł w innej dzielnicy miasteczka i urzędowi bezpośrednio nie zagrażał.

Przerwanie komunikacji telefonicznej uniemożliwiło zawiadomienie o pożarze straży pożarnych w pobliskich miejscowościach i temsamem uniemożliwiło zlokalizowanie pożaru, narażając mieszkańców na ogromne straty.

Również i sąsiednie urzędy p.-t. nie wykazały w tym wypadku zrozumienia i nie dały pomocy władzom administracyjnym, czego dowodem jest w jednym wypadku — odmowa połączenia telefonicznego w godzinach nieurzędowych, w drugim — doręczenie wysłanego do starostwa telegramu o pożarze dopiero następnego dnia, po upływie 18-tu godzin od chwili nadania i po 15 godzinach od chwili nadejścia telegramu do miejsca przeznaczenia.

Wobec zaszłych wypadków, które świadczą o karygodnem traktowaniu przez personel p.-t. obowiązków służbowych, jakoteż o zupełnem braku poczucia obowiązków obywatelskich, zarządziłem pociągnięcie wszystkich winnych do surowej odpowiedzialności, a niezależnie od tego natychmiastowe usunięcie z kierownictwa wszystkich 3-ch kierowników urzędów, jako nienadających się na stanowiska samodzielne.

Podając powyższe do wiadomości, przypominam z całym naciskiem, iż obowiązkiem urzędów p.-t. jest okazywanie wszelkiej możliwej pomocy władzom administracyjnym w wypadkach klęsk żywiołowych wzgl. przy pościgu złoczyńców, nie licząc się z godzinami urzędowymi i bez zbyt formalnego przestrzegania w takich wypadkach istniejących przepisów. Obowiązek ten w pierwszym rzędzie ciąży na kierownikach urzędów.

Zapowiadam przeto, że w razie powtórzenia się podobnych faktów, będę zmuszony zastosować jaknajsurowsze kary nie tylko względem osób bezpośrednio winnych, lecz i w stosunku do ich przełożonych.

Organa inspekcyjne Dyrekcyj Okręgowych winny przy okazji przeprowadzania inspekcji pouczać personel urzędów p.-t., jak ten personel winien postępować w wypadkach klęsk żywiołowych oraz przy pościgu złoczyńców.

Nr. 4371/VIII z dn. 8 października 1927 r.

Minister: (—) **Bogusław Miedziński.**

— o —

Wykaz zakazanych czasopism.

(Patrz Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 33 z 1927 r.).

Na mocy rozporządzenia powołanych władz, zakazany jest przywóz do Rzeczypospolitej Polskiej, rozpowszechnianie w kraju i przewóz za granicę następujących wydawnictw:

Nr. porz.	Tytuł czasopisma	Miejsce wydania	J ę z y k
338	Ruskij Gołos	New York	rosyjski
339	Ku nowej szkole	Moskwa	polski
340	Der Junge Bolschewik	Berlin	niemiecki
341	Der Internationale Transport-arbeiter	Berlin	niemiecki
342	Kamunistyczny Szlach	Worsza	białoruski
343	Radianskij Sielanin	Charków	ukraiński
344	Kamsamolskaja Staronka	Rosja	białoruski
345	Komsomolskaja Prawda	Moskwa	rosyjski
346	Rotes Gewerkschaftes Bulletin	Berlin	niemiecki
347	Die Woche	Berdyczów	żydowski
348	Antireligioznik	Moskwa	rosyjski

Nr. porz.	Tytuł czasopisma	Miejsce wydania	J ę z y k
349	Internationales Textilarbeiter Bulletin	Berlin	niemiecki
350	Das Proletarische Kind	Wiedeń	niemiecki
351	Krasnyj Nikołajew	Nikołajew	rosyjski
352	Di Rojte Welt	Charków	żydowski
353	Proletarischer Gedank	Moskwa	żydowski
354	Arbeiterstimme	Drezno	niemiecki
355	Oberschlesische Volksstimme	Gliwice	niemiecki
356	Danziger Arbeiter Zeitung	Gdańsk	niemiecki
357	Na pomoc	Paryż	polski
358	Izwestija Odieskiego Okružko- ma i Okrispołkoma	Odesa	rosyjski
359	Das Neue Dorf	Charków	niemiecki
360	Ukraiński Wisti	Paryż	ukraiński
361	Czerwonij Pieriec	Charków	ukraiński
362	Proletarische Jugend im Bild	Berlin	niemiecki
363	Jugend Internationale Kampf- organ Der Kommunistischen Jugendinternationale	Wiedeń	niemiecki
364	Pskowskij Nabat	Psków	rosyjski
365	Der Rote Stern	Berlin	niemiecki
366	Wieczerniaja Moskwa	Moskwa	rosyjski
367	Pionier	Moskwa	żydowski
368	L'Avant - Garde Ouvrière et Paysanne	Paryż	francuski
369	Uczytielskaja Gazeta	Moskwa	rosyjski
370	Internationales Metallarbeiter Bulletin	Berlin	niemiecki
371	Die Kommunistische Internatio- nale	Berlin	niemiecki
372	Radianskij Statistik	Charków	ukraiński
373	Nowa Gromada	Charków	ukraiński
374	Wsieswit	Charków	ukraiński

Obliczanie wyrazów w telegramach przekazowych.

W telegramach przekazowych, nazwę urzędu pocztowego, który przekaz wystawił, nazwę urzędu pocztowego, który ma wypłacić przekaz i nazwę miejscowości, w której przebywa odbiorca przekazu liczy się za jeden wyraz (art. 21 § 1 p. 3 Międzynarodowego Regulaminu Telegraficznego), np. Mięksisz Nowy, Brześć n. Bugiem, Bronowice Wielkie — liczy się za jeden wyraz każda z tych nazw.

Natomiast w doniesieniach prywatnych nadawcy, następujących po właściwej treści telegramu przekazowego, mogą być liczone te nazwy za jeden wyraz, jeżeli zostały napisane razem i nie przekraczają 15 liter (art. 21 § 8 tegoż Regulaminu) np.:

- a) Przyjadę w piątek do Miększszanowego.
(Miększszanowego (14) liter) = 1 wyraz).
- b) Przyjadę w piątek do Miększa Nowego.
(Miększa Nowego = 2 wyrazy).
- c) Przyjadę w piątek do Brześcianadbugiem.
(Brześcianadbugiem (17) liter) = 2 wyrazy).
- d) Przyjadę w piątek do Brześcia nad Bugiem.
(Brześcia nad Bugiem = 3 wyrazy).

Nr. 3927/VIII z dn. 10 października 1927 r.

—o—

ADRES ADMINISTRACJI: MINISTERSTWO POCZTY I TELEGRAFÓW
Warszawa, Plac Napoleona Nr. 8, II. p., pokój Nr. 4.

Cena prenumeraty kwartalnie
3 złote.

Cena egzemplarza pojedynczego
30 gr.

Cena ogłoszeń: 1 wiersz milimetr. lub jego miejsce w kolumnie dwuszpaltowej: 12 groszy
Prenumeratę można wpłacać za pośrednictwem PKO. na konto czekowe Nr. 30027.

Drukarnia Państwowa Nr. 38530.

